

Projekt

**UCHWAŁA NR LXXXI/.../24
RADY MIASTA KOŚCIERZYNA**

z dnia 24 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Kościerzyna
na lata 2024 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023r., poz. 40 z póź. zmianami) oraz art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z póź. zmianami).

Rada Miasta Kościerzyna na wniosek Burmistrza Miasta Kościerzyna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Kościerzyna na lata 2024 – 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kościerzyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
dla miasta Kościerzyna na lata 2024 – 2026.

I. Charakterystyka miasta Kościerzyna.

Kościerzyna jest miastem położonym w woj. pomorskim, w krainie geograficznej zróżnicowanej pod względem krajobrazowym, zwanej Szwajcarią Kaszubską. Jest to kraina nie tylko licznych, ale pięknych jezior o suchych, piaszczystych brzegach, rzek, malowniczych i dość wysokich wzniesień. Teren ten jest zaliczany do najpiękniejszych krajobrazowo rejonów i niewątpliwie jednego z najbardziej uroczych zakątków kraju.

Kościerzyna jest siedzibą władz miasta, gminy oraz powiatu kościerskiego jak również centrum społecznym, gospodarczym, kulturalnym i administracyjnym.

Na terenie powiatu mieszka ponad 66 tysięcy mieszkańców, z czego ok. 35%, w mieście Kościerzyna. W skład powiatu wchodzi Gmina miejska Kościerzyna raz 7 gmin wiejskich. Większość ludności powiatu etnicznie stanowią osoby wiążące swoje korzenie z tutejszą ziemią i tradycją Kaszubską.

Na podstawie danych z 31 grudnia 2023r. w Kościerzynie osób zameldowanych na pobyt stały lub czasowy jest 21 888 mieszkańców. Spośród tej liczby w wieku 60 i więcej jest 6 006 osób natomiast mieszkańców do 18 roku życia jest 4 861.

Na terenie miasta znajduje się 5 żłobków, 9 szkół podstawowych oraz 6 szkół ponadpodstawowych. Są to placówki samorządowe jak również prywatne.

II. Definicja i zjawisko przemocy domowej – teoria.

1. Przemoc domowa – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. Osoba stosująca przemoc.

Badania prowadzone wśród osób, które stosują przemoc wobec najbliższych jednoznacznie pokazują, że nie ma jednolitego portretu (jednego typu) sprawcy przemocy. Udało się jednak wyodrębnić pewne cechy wspólne, które osoby stosujące przemoc domową posiadają w stopniu większym niż osoby, które nie krzywdzą członków swojej rodziny. Wśród nich dominują:

- doznawanie przemocy domowej w dzieciństwie;
- przekonania (wiele osób stosujących przemoc uważa, że władza, dominacja i kontrola w relacjach rodzinnych to nieodłączny element funkcjonowania mężczyzny);
- przemoc jako forma wpływu (przemoc i agresja są metodą rozwiązywania konfliktów, wyznaczają pozycję w rodzinie, dają szansę na szybkie wyegzekwowanie od innych tego, czego się od nich oczekuje);
- manipulacja;
- trudności w radzeniu sobie z własnymi emocjami;
- alkohol i inne używki jako czynnik ryzyka.

3. Czynniki ryzyka przemocy domowej:

a) Normy społeczne i kulturowe - przemoc domowa jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. W wielu środowiskach akceptuje się bicie, stosowanie kar cielesnych i panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny. Ponadto silne przekonanie, że wszystko, co się dzieje w rodzinie należy do sfery prywatności z jednej strony wywołuje poczucie bezkarności osoby stosującej przemoc i bezradności osoby doznającej przemocy, a z drugiej – nasila niechęć innych osób do ingerowania w „cudze sprawy rodzinne”. Badania pokazują, że przemoc wobec członków rodziny jest społecznie bardziej akceptowana i tolerowana niż stosowanie jej wobec obcych.

b) Dziedziczenie wzorca przemocy - przemoc bywa przekazywana z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których krzywdzi się bliskich, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub przemocy tej doznają. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najbardziej skuteczny sposób rozwiązywania konfliktów.

c) Uzależnienie i nadużywanie alkoholu i narkotyków - statystyki dowodzą, że wiele osób stosujących przemoc, krzywdząc swoich najbliższych, znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Środki psychoaktywne osłabiają kontrolę własnych zachowań, zwiększają prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburzają ocenę sytuacji i mogą powodować błędną interpretację zachowań innych osób.

Badania wskazują na to, że nie ma związku przyczynowo-skutkowego między przemocą a używkami, ale można mówić o współwystępowaniu tych zjawisk.

d) Środowisko społeczne - istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy domowej jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno-ekonomiczną rodziny. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwianie się różnych problemów może wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy domowej.

4. Mechanizmy przemocy domowej:

a) Syndrom wyuczonej bezradności - to bezradność, która pojawia się w wyniku nabytych doświadczeń. Zwykle osoba doznająca przemocy poszukuje pomocy dla siebie. Często jednak okazuje się, że działania mające ją ochronić, nie skutkują i nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni to jej sytuacji.

b) Zjawisko prania mózgu - mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby członkowie rodziny funkcjonowali zgodnie z życzeniem osoby, która stosuje przemoc. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie, degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody.

c) Zespół stresu pourazowego PTSD (post traumatic stress disorder) - zaburzenia lękowe PTSD występują u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natrączywe wspomnienia, koszmary senne.

d) Proces wiktylizacji - każdy „wchodząc” w związek z drugą osobą ma pewne wyobrażenia na temat swojego przyszłego życia, swojego małżeństwa, swojej rodziny. Akt przemocy burzy te wyobrażenia i wizję świata, partnera, siebie. Specjaliści nazywają to mianem burzenia utrwalonych przekonań. Osoba doznająca przemocy domowej czuje rozpacz i ma poczucie krzywdy, często na tym etapie zaczyna szukać pomocy. Niestety zdarza się, że spotyka się z nieprawidłowymi reakcjami osób, z którymi dzieli się swoimi problemami i od których oczekuje pomocy i wsparcia. Takie zachowanie przedstawicieli instytucji i służb, które przejawia się bagatelizowaniem problemów czy obwinianiem osoby doznającej przemocy nazywamy wtórnym zranieniem.

e) Syndrom sztokholmski - takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez

terrorystów, a następnie uwolnionych przez policję pojawiły się reakcje „patologicznej wdzięczności” za to, co zamachowiec mógł zrobić, a w rezultacie tego nie uczynił. Mógł zabić, a tego nie zrobił. Podobny mechanizm obronny pojawia się u osób doznających przemocy domowej. Są one wdzięczne za drobne przywileje, które jeszcze mają, za „miodowe miesiące”, za chwile spokoju i namiastkę uczucia ze strony krzywdzącego je partnera, a czasem nawet za to, że żyją.

f) Mechanizm „psychologicznej pułapki” - wiele osób odczuwa zdziwienie, kiedy dowiaduje się, że osoba doznająca przemocy domowej tkwi w związku, który przynosi jej cierpienie, w którym jest upokarzana i w którym nie respektuje się jej praw. Tymczasem osoba doznająca przemocy domowej żyje nadzieją, że będzie lepiej. Dlatego też inwestuje w ten związek. Obwiniając siebie za całe zło, wierzy, że jeśli bardziej się postara, to będzie lepiej. Ma poczucie, że zależy to właśnie od niej. Im więcej się stara i wkłada w to działanie więcej energii, tym trudniej jej ze związku zrezygnować.

5. U osób doznających przemocy domowej obserwuje się szereg konsekwencji przemocy.

Są to m.in.:

- obrażenia fizyczne (zasinienia, zadrapania, złamania kości, oparzenia, urazy głowy i narządów wewnętrznych, urazy narządów rodnych),
- dolegliwości psychosomatyczne (ból brzucha, nudności, zaburzenia snu, zaburzenia łaknienia, „tiki”, mocne moczenie, jękanie),
- zaniżone poczucie własnej wartości,
- przekonanie o nieważności swoich potrzeb, marzeń, planów,
- poczucie braku wpływu na własne życie, braku siły, mocy wewnętrznej,
- rozwiniętą silną zależność,
- przekonanie, że nic nie zmieni mojej sytuacji (bierność),
- obniżony nastrój, drażliwość,
- brak szacunku dla siebie,
- poczucie winy, obwinianie siebie za akty przemocy,
- zaburzenia lękowe,
- zaburzenia depresyjne,
- problemy z nadużywaniem alkoholu, leków.

W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, iż dziecko, które jest świadkiem przemocy domowej jest jednocześnie osobą doświadczającą przemocy domowej i jest w szczególności narażone na szeroki wachlarz konsekwencji związanych z tym zjawiskiem.

III. Podstawy prawne.

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

IV. Diagnoza zjawiska przemocy domowej.

Zjawisko przemocy domowej jest w kręgu zainteresowań wielu osób i podmiotów. Również na terenie naszego miasta funkcjonują instytucje, które bezpośrednio lub pośrednio zajmują się tą tematyką. Do tych najważniejszych pomagającym osobom doznającym przemocy domowej ale również pracującymi z osobami stosującymi przemoc domową należą: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) – a w nim funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny miasta Kościerzyna ZI, Komenda Powiatowa Policji (KPP), Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR)– a w nim Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK), Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna (PPP), placówki służby zdrowia oraz placówki oświatowe.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania i przedstawienia jej pełnej statystyki. Konsekwencje doświadczania przemocy są długotrwałe i głęboko zakorzeniają się w psychice, w szczególności dzieci.

Miasto Kościerzyna systematycznie zleca badania opinii publicznej dotyczące zjawiska agresji wśród mieszkańców Kościerzyny. Z badań powstają raporty, których wyniki uwzględniane są w różnego rodzaju programach realizowanych na terenie miasta.

Ostatni Raport badania opinii publicznej dotyczący społecznych zjawisk wśród młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Kościerzyny został wydany w **listopadzie 2022r.** Raport ten został wykonany przez Studio Reklamy i Promocji Pomorskiej Pracowni Badań Społecznych w Gdańsku czyli tę samą pracownię, która przeprowadziła badania wcześniejsze.

Badanie zostało przeprowadzone na grupie uczniów szkół podstawowych, szkół średnich i młodzieży starszej – studiującej oraz 430 respondentów dorosłych.

Uzyskane wyniki pokazują, że zjawiska społecznie szkodliwe: alkohol, przemoc, agresja, cyberprzemoc, uzależnienie od internetu i inne są zauważalne wśród badanej populacji.

Badania wskazują, iż zjawisko przemocy o różnym typie (domowej, internetowej, w miejscach publicznych) podobnie jak w poprzednich latach dotyka **60%** ogółu badanych. Doświadczenie przemocy domowej wskazuje **33%** badanej populacji.

Zdecydowanie częściej na zjawisko przemocy i agresji wskazują kobiety **72%**. Należy również podkreślić, iż zjawisko przemocy w dużym stopniu związane jest z alkoholem, najczęściej wskazywanymi osobami jako stosującymi przemoc są osoby będące pod wpływem alkoholu - **67%** ogółu badanych.

Najczęściej jako formy stosowanej przemocy wskazywano wyzwiska, zaczepki słowne czy krzyk **30%**, rzadziej agresję fizyczną: bicie **12%**, klapsy **14%**, szarpanie **12%**, poszturchiwanie **16%**. Zatem dominującym zjawiskiem wśród mieszkańców jest przemoc psychiczna.

Zjawiskiem bardzo niepokojącym jest cyberprzemoc. W porównaniu z poprzednimi badaniami występuje w zdecydowanie większej ilości (**68%**). Na cyberprzemoc wskazują przede wszystkim osoby młode, lecz również dorośli. Tu, głównym motywem jest anonimowość sprawcy.

Raport po raz kolejny wykazał, że nadal w kościerskim społeczeństwie obecna jest przemoc wobec dzieci i młodzieży. Aż **34%** badanych uczniów szkół podstawowych oraz **30%** badanych uczniów ze szkół średnich i starszej młodzieży potwierdziło, że spotkała się z jakąkolwiek przemocą i agresją względem siebie w domu rodzinnym. Osoby które doświadczyły takich zachowań wskazywały zaczepki słowne i wyzwiska – **82%**, krzyk – **40%**, poszturchiwania – **30%**, przemoc psychiczna – **25%**. Osobami które najczęściej stosowały przemoc względem dzieci byli rodzice – **28%**, inna osoba w rodzinie – **19%**.

Z danych z Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż zwiększa się liczba wszczynanych procedur „Niebieskie Karty” (NK), w związku z przemocą domową. W 2023r. nastąpił wyraźny wzrost wszczętych NK.

Wyniki z ostatnich trzech lat przedstawione są w poniższej tabelce.

Tabela nr 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.

Wypełnione „Niebieskie Karty”	2021r.	2022r.	2023r.
Komendy Powiatowe Policji	36	31	43
Ośrodki Pomocy Społecznej	23	15	36
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5	1	1
Ochrona Zdrowia	1	3	4
Oświata	3	10	8
Razem	68	60	92

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego miasta Kościerzyna.

W 2021r. spośród wszystkich wszczętych procedur „Niebieskie Karty” 12 nie było realizowanych ze względu na brak zasadności podejmowania działań.

W 2022r. spośród wszystkich wszczętych procedur „Niebieskie Karty” 15 nie było realizowanych ze względu na brak zasadności podejmowania działań.

W 2023r. spośród wszystkich wszczętych procedur „Niebieskie Karty” 18 nie było realizowanych ze względu na brak zasadności podejmowania działań.

Wzrost liczby wszczynanych procedur NK w 2023r. może być związany ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która obowiązuje od 22 czerwca 2023r.

W myśl znowelizowanej ustawy rozszerzony został wachlarz osób określonych jako doznające przemocy domowej, którymi mogą być:

- mąż, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
- małoletni – wobec, którego jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób wymienionych powyżej.

Drugą zasadniczą zmianą znowelizowanej ustawy jest zapis, iż w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania informuje o prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty” zespół interdyscyplinarny obecnego miejsca zamieszkania. W takim przypadku zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania osób, wobec których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”, przekazuje dokumentację wytworzoną w trakcie procedury „Niebieskie Karty”, prowadzoną przez grupę diagnostyczno – pomocową (GDP) dotychczasowego miejsca zamieszkania.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż pracownicy socjalni podejmują interwencje w razie zagrożenia życia lub zdrowia dzieci, w związku z przemocą domową poprzez zapewnienie dzieciom ochrony przez umieszczenie ich u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, dającej gwarancję zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2023r. zapewniono ochronę siedmiorgu dzieciom.

Dane uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Kościerzynie pokazują, iż zjawisko przemocy domowej jest obecne podczas interwencji podejmowanych przez policjantów. Wskazują również, iż wobec osób stosujących przemoc stosowane są środki zapobiegawcze, zapewniające bezpieczeństwo osobom doświadczającym przemocy domowej.

Poniższe tabelki przedstawiają dane uzyskane z KPP w Kościerzynie z ostatnich trzech lat.

Tabela nr 2. Interwencje policji zakwalifikowane jako „interwencja domowa” w mieście Kościerzyna.

Rok Liczba	2021r.	2022r.	2023r.
Liczba interwencji	323	267	319
Liczba potwierdzonych interwencji dot. przemocy domowej.	30	27	31

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Kościerzynie.

Tabela nr 3. Liczba osób zatrzymanych w związku z interwencjami dotyczącymi przemocy domowej w mieście Kościerzyna.

Rok Liczba	2021r.	2022r.	2023r.
Liczba osób zatrzymanych	20	12	12

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Kościerzynie.

Tabela nr 4. Liczba wydanych zakazów/nakazów puszczania wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia na podstawie art. 15a ustawy o Policji.

Rok	2021r.	2022r.	2023r.
Liczba			
Liczba wydanych zakazów/nakazów	2	2	2

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Kościerzynie.

Powyższe dane wskazują, iż zjawisko przemocy domowej jest obecne na terenie naszego miasta a liczba podejmowanych działań przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji o tym świadczy.

Podejmowane działania interwencyjne wobec zjawiska przemocy domowej mają również odzwierciedlenie w statystykach Prokuratury Rejonowej w Kościerzynie.

Z informacji zbiorczych uzyskanych z Prokuratury Rejonowej z ostatnich trzech lat wynikają następujące dane:

1. Zarejestrowano na terenie miasta Kościerzyna 155 spraw z art. 207 k.k. (znęcanie się psychiczne i fizyczna nad osobą najbliższą), w tym 59 dotyczących przemocy domowej stosowanej wobec dzieci.
2. Przekazano do Sądu Rejonowego 36 spraw z aktem oskarżenia, z czego 8 spraw, które dotyczyły stosowania przemocy wobec dzieci.
3. Na terenie miasta zarejestrowano 2 sprawy dotyczące przestępstwa z art. 157 k.k. (naruszenie narządów czynności ciała lub roztrój zdrowia) związanych z przemocą domową, w tym 2 sprawy dotyczyły dzieci, sprawy te zakończyły się aktem oskarżenia i zostały przekazane do Sądu Rejonowego.
4. Zarejestrowano na terenie miasta Kościerzyna 23 sprawy z art. 200 k.k. (obcowanie płciowe z osobą małoletnią lub doprowadzenie jej do innej czynności seksualnej) z czego 2 zostały przekazane do Sądu Rejonowego z aktem oskarżenia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kościerzynie zgodnie ze swoimi ustawowymi obowiązkami, realizuje działanie skierowane do osób stosujących przemoc domową. Również mieszkańcy Kościerzyny byli uczestnikami tych działań, co przedstawia poniższa tabelka.

Tabela nr 5. Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno - edukacyjnych oraz programach psychologiczno – terapeutycznych.

Rok	2021r.	2022r.	2023r.
Liczba osób			
Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno - edukacyjnych	10	10	8
Liczba osób uczestniczących w programach psychologiczno – terapeutycznych.	0	4	5

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kościerzynie.

V. Odbiorcy programu.

Bezpośrednimi adresatami Programu są osoby dotknięte przemocą domową, osoby stosujące przemoc domową oraz świadkowie, środowiska zagrożone występowaniem przemoc domowej – mieszkańcy Kościerzyny.

Pośrednimi odbiorcami Programu są wszyscy mieszkańcy, którzy będą uczestnikami różnych kampanii informacyjno - edukacyjnych oraz inicjatyw na rzecz przeciwdziałania przemoc domowej.

Kolejną ważną grupą odbiorców będą specjaliści pracujący w instytucjach i organizacjach zajmujących się interwencją, pomocą i wsparciem rodzin dotkniętych przemocą domową.

VI. Realizatorzy programu.

Głównymi realizatorami Programu będą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny miasta Kościerzyna.

Instytucjami wspierającymi realizację programu, zgodnie ze swoimi kompetencjami będą:

- Burmistrz Miasta Kościerzyna – Urząd Miasta;
- Komenda Powiatowa Policji w Kościerzynie;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kościerzynie;
- Pełnomocnik Burmistrza Miasta Kościerzyna ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Punkt Interwencji Kryzysowej;
- Zakłady Opieki Zdrowotnej, Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie;
- Poradnia Uzależnień w Kościerzynie;
- Wszystkie placówki oświatowe i edukacyjne działające na terenie miasta;
- Sąd Rejonowy w Kościerzynie – kuratorzy zawodowi rodzinni oraz kuratorzy dla dorosłych;
- Prokuratura Rejonowa w Kościerzynie;
- Straż Miejska w Kościerzynie;
- Organizacje pozarządowe
- Inne instytucje, placówki, osoby fizyczne zainteresowane realizacją Programu.

VII. Cele, zadania i wskaźniki realizacji Programu.

Głównym celem Programu jest podejmowanie skutecznych działań profilaktycznych, edukacyjnych i interwencyjnych w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

Cel ten zamierzamy osiągnąć poprzez realizację celów szczegółowych i zawartych w nich działań.

Cel szczegółowy nr 1 – podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Kościerzyny związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KOORDYNATOR
1.	Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w mieście Kościerzyna.	Przeprowadzanie wśród mieszkańców badań ankietowych dotyczących zjawiska przemocy domowej.	Liczba wypełnionych ankiet.	Corocznie.	ZI; MOPS;
			Liczba zleconych badań ankietowych.	2024 – 2026.	ZI; MOPS;
2.	Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	Realizacja ogólnopolskich kampanii.	Liczba realizowanych kampanii.	Corocznie.	ZI, MOPS; MKRPA; Placówki oświatowe; Sł. Zdrowia; KPP, Straż Miejska;
		Realizacja lokalnych kampanii.	Liczba realizowanych kampanii.	Corocznie.	ZI, MOPS; MKRPA; Placówki oświatowe; Sł. Zdrowia; KPP, Straż Miejska;
3.	Działania edukacyjne wzmacniające kompetencje rodziców ze środowisk zagrożonych przemocą domową.	Prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych przemocą domową.	Liczba udzielonych porad.	Corocznie.	ZI; MOPS; PCPR;
			Liczba osób korzystających ze wsparcia.	Corocznie.	ZI; MOPS; PCPR;
		Warsztaty edukacyjne, grupy wsparcia, skierowane do rodziców i opiekunów ze środowiska zagrożonych przemocą domową.	Liczba przeprowadzonych warsztatów.	Corocznie	MOPS; PCPR; Placówki oświatowe;
			Liczba uczestniczących osób w warsztatach.	Corocznie.	MOPS; PCPR; PPP; Placówki oświatowe;

Cel szczegółowy nr 2 – zwiększenie skuteczności i dostępności do ochrony oraz wsparcia osób zagrożonych i doznających przemocy domowej.

Lp.	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KOORDYNATOR
1.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego miasta Kościerzyna.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego miasta Kościerzyna.	Liczba spotkań Zespołu.	Corocznie.	ZI;
			Liczba podjętych uchwał przez Zespół.	Corocznie.	ZI;
2.	Powoływanie grup diagnostyczno pomocowych.	Funkcjonowanie grup diagnostyczno pomocowych.	Liczba powołanych nowych grup diagnostyczno pomocowych.	Corocznie.	ZI; MOPS;
			Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno pomocowych.	Corocznie.	ZI; MOPS;
3.	Upowszechnianie informacji o formach uzyskania pomocy.	Opracowanie i wydanie informatora o aktualnej ofercie pomocy na terenie miasta.	Liczba opracowanych informatorów.	Corocznie.	ZI; MOPS;
			Liczba przekazanych informatorów mieszkańcom miasta.	Corocznie.	ZI; GDP; MOPS;
4.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”.	Realizowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	Liczba realizowanych procedur NK.	Corocznie.	ZI; GDP;
			Liczba wszczętych nowych NK w danym roku.	Corocznie.	ZI; GDP;
			Liczba wypełnionych formularzy NK-C.	Corocznie.	ZI; GDP;
5.	Dostępność lokalnego telefonu zaufania dla osób doznających przemocy domowej.	Dostępność lokalnego telefonu zaufania w dni robocze w godzinach funkcjonowania MOPS.	Liczba dostępnych numerów telefonu zaufania.	Corocznie.	Przewodniczący ZI; MOPS;
			Liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji.	Corocznie.	Przewodniczący ZI; MOPS;
6.	Udzielanie osobom dotkniętym przemocą domową wsparcia psychologicznego, prawnego,	Umożliwienie osobom dotkniętym przemocą domową skorzystanie ze wsparcia udzielanego przez	Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego.	Corocznie.	ZI; GDP; MOPS; PCPR;
			Liczba osób korzystających ze	Corocznie.	ZI; GDP;

	socialnego, pedagogicznego i rodzinnego.	specjalistów. Zapewnienie dostępności do specjalistów.	wsparcia prawnego.		MOPS; PCPR;
			Liczba osób korzystających ze wsparcia socialnego.	Corocznie.	ZI; GDP; MOPS; PCPR;
			Liczba osób korzystających ze wsparcia pedagogicznego i rodzinnego.	Corocznie.	ZI; GDP; MOPS; PCPR;
7.	Zapewnienie ochrony dzieciom.	Podejmowanie przez pracowników socialnych działań na rzecz zapewnienia ochrony dzieciom zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	Liczba podjętych interwencji przez pracowników socialnych.	Corocznie.	MOPS;
			Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę.	Corocznie.	MOPS;
8.	Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym domowej.	Monitorowanie przez Zespół Interdyscyplinarny realizacji przez grupy diagnostyczno pomocowe procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba zakończonych procedur NK ze względu na ustanie przemocy domowej.	Corocznie.	ZI;
			Liczba zakończonych procedur NK ze względu na brak zasadności podejmowania działań.	Corocznie.	ZI;
			Liczba przeprowadzonych monitoringów aktywnych procedur NK przez ZI.	Corocznie.	ZI;

Cel szczegółowy nr 3 – Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Lp.	ZADANIE	OPIS ZADANIA	WSKAŹNIKI	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KOORDYNATOR
1.	Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z miasta.	Umieszczanie na stronach internetowych miasta oraz MOPS informatorów.	Liczba informatorów umieszczonych na stronach internetowych.	Corocznie.	MOPS; UM;
2.	Działania wobec osób stosujących przemoc domową.	Realizowanie procedury NK i podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc.	Liczba wypełnionych formularzy NK-D.	Corocznie.	ZI; GDP;
			Liczba osób skierowanych przez GDP do udziału w programie korekcyjno edukacyjnym.	Corocznie.	ZI; GDP;
			Liczba osób skierowanych przez GDP do udziału w programie psychologiczno – terapeutycznym.	Corocznie.	ZI; GDP;
			Liczba osób, które przystąpiły do programu korekcyjno edukacyjnego.	Corocznie.	ZI; GDP;
			Liczba osób, które ukończyły program korekcyjno edukacyjny.	Corocznie.	ZI; GDP;
			Liczba osób, które przystąpiły do programu psychologiczno - terapeutycznego	Corocznie.	ZI; GDP;
			Liczba osób, które ukończyły program psychologiczno terapeutyczny.	Corocznie.	ZI; GDP;

Cel szczegółowy nr 4 – zwiększenie kompetencji i umiejętności służb i przedstawicieli instytucji realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	ZADANIE	OPIS ZADANIA	WSKAŹNIKI	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KOORDYNATOR
1.	Opracowanie diagnozy potrzeb szkoleniowych członków ZI oraz GDP.	Na potrzeby diagnozy zostanie opracowana ankieta wskazująca potrzeby szkoleniowe członków ZI oraz GDP.	Liczba opracowanych ankiet.	Corocznie.	MOPS; ZI;
			Liczba wypełnionych ankiet przez członków ZI.	Corocznie.	MOPS; ZI;
			Liczba wypełnionych ankiet przez członków GDP.	Corocznie.	MOPS; GDP;
2.	Szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Uczestnictwo członków ZI oraz członków GDP w szkoleniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba szkoleń.	Corocznie.	MOPS; ZI; Urząd Marszałkowski w Gdańsku;
			Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.	Corocznie.	MOPS; ZI; Urząd Marszałkowski w Gdańsku;
		Szkolenia przeprowadzane przez Przewodniczącego ZI z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba szkoleń.	Corocznie.	ZI; Placówki oświatowe; Placówki służby zdrowia;
			Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.	Corocznie.	ZI; Placówki oświatowe; Placówki służby zdrowia;

VIII. Sposób monitorowania realizacji Programu

Monitorowanie realizacji zadań ujętych w Programie będzie polegało na zbieraniu i opracowywaniu informacji uzyskanych od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dane z instytucji będzie zbierał Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego corocznie do 31 stycznia za poprzedni rok a następnie umieści je w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Kościerzyna, które zostanie ujęte w corocznym sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i przedstawione Burmistrzowi i Radzie Miasta Kościerzyna.

IX. Źródła finansowania Programu.

Źródłem finansowania zadań Programu będą środki własne z budżetu miasta Kościerzyna. Dodatkowo na realizację działań mogą zostać pozyskane środki z zewnątrz w ramach różnych dotacji lub konkursów.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z późn. zmianami) nakłada na samorządy gminne zadania do realizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Art. 6 ust. 2 pkt 1 tejże ustawy zobowiązuje Gminę do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. W związku z powyższym przyjęcie Programu jest konieczne.